

18. november 2013

I medfør af § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål:

Spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. afholdelse af valg med mere:

1. Ved valget til Inatsisartut 2013 blev jeg gjort bekendt med, at det ikke er tilladt at føre valgkamp på Thule Airbase, hvor der så vidt jeg ved bor omkring 200 personer med valgret i Grønland. Efter min opfattelse udgør dette et brud på afsnit 3.3 i IPU's deklaration "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections", der omhandler retten til frit at bevæge sig rundt i landet for at føre valgkamp. Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og agter man på den baggrund at drøfte problemstillingen med de relevante amerikanske myndigheder ved først givne lejlighed?

2. Demokraterne anser det som et problem, at de præcise valgresultater bliver offentliggjort meget detaljeret. Eksempelvis kan man på www.valg.gl se, hvordan de 17 stemmer, der blev afgivet i Igaliku i forbindelse med valget til Inatsisartut i 2013, blev fordelt på de enkelte kandidater. Dette strider efter vores opfattelse imod såvel afsnit 2.7 som afsnit 4.5 i IPU's "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections", der begge taler om hemmelige afstemninger. En afstemning kan ikke siges at være hemmelig, hvis man med stor sandsynlighed kan regne ud, hvem der har stemt hvordan. Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og vil man på den baggrund igangsætte arbejde for, at resultaterne bliver rapporteret i en mere aggregeret form, så man ikke længere kan regne ud, hvem der har stemt på hvem på de små afstemningssteder?

3. Ved valg til vores folkevalgte forsamlinger er det kutyme, at hvert bosted stemmer på det samme valgsted. På selve valgdagen er det stort set umuligt at nærme sig et valgsted uden at blive antastet af kandidater for partierne. Dette kan af nogle opfattes som en hindring i at udøve sine demokratiske rettigheder. Ligeledes kan det opfattes som intimidation, og er derfor i strid med afsnit 4.5 i IPU's "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections". Er Naalakkersuisut enig i denne betragtning, og vil man på den baggrund tage skridt til at revidere reglerne omkring valgafholdelse, så valgkampagner på selve valgdagen bliver forbudt, eller som minimum bliver flyttet så langt væk fra valgstedet, at det er muligt at komme frem og tilbage hertil uden at blive antastet eller intimideret af kandidater, der stiller op til det pågældende valg?

(Medlem af Inatsisartut Michael Rosing, Demokraterne)

Begrundelse:

Grønland er på mange måder et foregangsland, når det drejer sig om selvstyrende områder. Derfor er det ekstremt vigtigt, at der ikke kan sættes spørgsmålstejn ved vores demokratiske processer herunder valgene til vores folkevalgte forsamlinger. Efter Demokraternes mening skal vi tværtimod gøre alt, hvad vi kan for at leve op til de højeste internationale standarder på området.

Den bredt anerkendte internationale organisation Inter-Parliamentary Union (IPU) har i "Declaration on Criteria for Free and Fair Elections" fremsat en række kriterier, der skal være opfyldt for, at valg kan anses for at være frie og retfærdige. Deklarationen kan læses i følgende dokument:

<http://www.ipu.org/pdf/publications/free&fair06-e.pdf>

Jeg vil her koncentrere mig om følgende passager:

2. Voting and Elections Rights

(7) The right to vote in secret is absolute and shall not be restricted in any manner whatsoever.

3. Candidature, Party and Campaign Rights and Responsibilities

(3) Everyone individually and together with others has the right:

- To express political opinions without interference;
- To seek, receive and impart information and to make an informed choice;
- To move freely within the country in order to campaign for election;
- To campaign on an equal basis with other political parties, including the party forming the existing government.

4. The Rights and Responsibilities of States

(5) States should take all necessary and appropriate measures to ensure that the principle of the secret ballot is respected, and that voters are able to cast their ballots freely, without fear or intimidation.

Spørgsmålene bedes besvaret inden for 10 arbejdsdage fra modtagelsen.